

	<p style="text-align: center;">СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ „КРИМІНОЛОГІЯ”</p> <p>Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) Спеціальність: 081 „Право” Рік навчання: <u>4-й</u>, семестри <u>7-й, 8-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>4 кредитів</u> Назва кафедри: <u>Менеджменту та права</u> Мова викладання: <u>українська</u></p>
Лектор курсу	д. ю. н., доц. Дем'янчук Юрій Вікторович
Контактна інформація лектора (e-mail)	Demyanchuk@vsau.vin.ua

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Кримінологія» є вибірковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 120 год.: лекції – 22 год.; практичні заняття – 24 год., самостійна робота – 74 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, семінарські заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Кримінологія» належить до вибіркової навчальної дисципліни, освітній компонент циклу професійної та практичної підготовки.

Пререквізити (базові знання необхідні для успішного опанування компетентностями). Базові знання з дисциплін «Основи права», «Конституційне право України», «Кримінальне право», «Кримінальний процес», «Екологічне право», «Трудове право».

Постреквізити. Базис для опанування студентами навичок у сфері «Кримінологія», «Кримінальне право», «Кримінальний процес».

ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Призначення навчальної дисципліни «Кримінологія»

Призначенням навчальної дисципліни «Кримінологія» є розвиток у студентської молоді мислення, а також закріплення необхідних юридичних знань з метою вирішення конкретних питань їхньої майбутньої практичної діяльності у сфері захисту прав та законних інтересів суб'єктів міжнародних правовідносин, забезпечення правопорядку в міжнародній сфері України.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Кримінологія» є поглиблення студентами засвоєних при опануванні нормативних курсів «Кримінологія», «Кримінальне право», «Кримінальний процес» та інших дисциплін теоретичних і практичних знань щодо різнобічних аспектів юридичної відповідальності за правопорушення як одного із інститутів екологічного права та законодавства, як засобу дотримання правових норм і вимог у галузі раціонального, екосистемного та екобалансовного використання природних ресурсів, охорони навколишнього природного середовища й забезпечення безпеки як обов'язкового елементу механізму правового регулювання суспільних відносин, а також як способу попередження завдання моральної шкоди, гарантування охорони і захисту екологічних прав та інтересів суб'єктів правових відносин. Навчальна дисципліна сприятиме формуванню у студентів вмінь і навичок самостійного вирішення практичних проблем, які виникають у процесі реалізації положень чинного законодавства про попередження, виявлення та кваліфікацію правопорушень, притягнення винних до юридичної відповідальності з метою забезпечення міжнародного правопорядку.

Завдання вивчення дисципліни

Завданнями вивчення навчальної дисципліни «Кримінологія» є:

1) формування у студентів належного рівня знань стосовно настання юридичної відповідальності за законодавством України та ЄС, що відбувається у двох формах – позитивній (перспективній) і негативній

(ретроспективній);

2) опанування студентами необхідних теоретичних положень щодо видів юридичної відповідальності в праві, особливостей правового регулювання, кримінальної, цивільно-правової (майнової) і дисциплінарної відповідальності за порушення міжнародного законодавства, а також особливостей розгляду й вирішення правових спорів, а також врегулювання земельних й правових спорів шляхом медіації;

3) засвоєння сутності правових категорій, як-от: «деліктна відповідальність», «правопорушення», «позитивна відповідальність в міжнародному праві», «правовий спір», «негативна (ретроспективна) юридична відповідальність за правопорушення», «моральна шкода» та ін.;

4) формування розуміння конкретного змісту норм міжнародного права;

5) поглиблення засвоєних знань щодо підстав виникнення, зміни і припинення правовідносин юридичної відповідальності, її об'єктивних і суб'єктивних ознак, змісту, особливостей притягнення винних в міжнародних правопорушеннях осіб до різних видів юридичної відповідальності й обчислення моральної шкоди;

б) удосконалення за допомогою засобів юридичної відповідальності за правопорушення механізму забезпечення безпеки, раціонального використання, охорони й відтворення природних ресурсів і комплексів, охорони навколишнього природного середовища, забезпечення реалізації громадянами України своїх суб'єктивних прав, захисту інтересів юридичних осіб, територіальних громад і держави, забезпечення законності й правопорядку.

За результатами вивчення навчальної дисципліни «Кримінологія» здобувач вищої освіти повинен володіти інтегральними, загальними та фаховими компетентностями, зокрема:

Інтегральні компетентності (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні

проблеми у галузі юридичної діяльності чи у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 6. Навички використання інформаційних комунікаційних технологій.

ЗК 9. Здатність працювати в команді.

ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК 15. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 2. Знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів.

СК 8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

СК 11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

СК 14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог

професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

СК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати навчання (Р):

Р 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

Р 2. Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.

Р 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

Р 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

Р 5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

Р 6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.

Р 7. Складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали

Р 8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин за визначеними джерелами.

Р 9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

Р 15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

Р 18. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.

Р 21. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

аспекти злочинної поведінки	22	5	5			12					
Тема 8. Протидія злочинності. Кримінологічне прогнозування та планування	16	5	7			4					
Разом за атестацією 4	38	10	12			16					
Усього годин	120	22	24			74					

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота студента організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (гугл-презентації).

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виносяться на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача

заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Вид самостійної роботи

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	20	щотижнево	Усне та письмове опитування, тестовий контроль, обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних задач
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	20	щотижнево	Усне та письмове опитування, обговорення проблемних питань
3	Індивідуальні творчі завдання	22	1 раз	Захист індивідуального завдання, обговорення, виступ з презентацією
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	12	2 рази	Усне та письмове опитування, тестування у системі СОКРАТ, Moodle
Разом		74		

Список літератури

Основний

1. Антипенко В. Ф. Міжнародна кримінологія: досвід дослідження тероризму : монографія. О. : Фенікс, 2011. 320 с.
2. Бандурка О. М. Вибране : у 4 т. Х. : Скорпион ЛТД, 2012. Т. 3 : Інтерпол: міжнародна організація кримінальної поліції : наук.-практ. посіб. 431 с.
3. Житний О.О. Кримінальне право України в міжнародному вимірі (порівняльноправовий аналіз) : монографія; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : Одісей, 2013. 376 с.
4. Міжнародні стандарти у сфері судочинства. К. : Істина, 2010. 488 с.
5. Проблеми адаптації законодавства України у сфері протидії злочинності до законодавства Європейського Союзу : монографія / НДІ вивч. пробл.

злочинності НАПрН України ; за заг. ред. О. Ю. Шостко. – К. : Ред. журн. "Право України"; Х. : Право, 2013. 253 с.

Додатковий

1. Войціховський А.В. Міжнародне співробітництво в боротьбі з організованою злочинністю. Вісник Харківського Національного університету внутрішніх справ. 2012. Вип. 4. С. 96-104.
2. Джу́жа А.О. Кримінально-правові та кримінологічні засади запобігання злочинам проти статевої недоторканності дитини: монографія. К.: Національна академія внутрішніх справ, 2013. 193 с. Конституція України: сучасний стан та перспективи розвитку (тема номера). Право України. 2016. №6.
3. Орлов Ю.В. Політико-кримінологічна теорія протидії злочинності: Монографія. Харків: Діса плюс, 2016. 656 с.
4. Лазарєв Д. Організована злочинність та протидія їй як об'єкт міжнародної взаємодії. Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Юридичні науки. 2012. Вип. 90. С. 32-34.
5. Кримінологічна діяльність суб'єктів кримінального судочинства : монографія. В.Л. Давиденко, О.О. Титаренко, М.Л. Давиденко, О.М. Литвинов; за заг. ред. Л.М. Давиденка. Харків : Тимченко, 2011. 214 с.
6. Сметаніна Н.В. Наукові підходи до теорії злочинності в сучасній українській кримінології : монографія. Харків: Право, 2016. 192 с.
7. Українська кримінологічна енциклопедія за заг. ред. В.В. Чернея, В.В. Сокурєнка; упоряд. О.М. Джу́жа, О.М. Литвинов. Харків-Київ: ХНУВС; НАВС; Кримінол. асоц. України, 2017. 804 с
8. Блага А.Б. Насильство в сім'ї (кримінологічний аналіз і запобігання) : монографія. Харків: ФО-П Макаренко, 2014. 360 с.
9. Методичні рекомендації щодо запобігання та протидії насильству: лист Міністерства освіти і науки України від 18.05.2018 № 1/11-5480. К., 2018. 86 с.

Інформаційні ресурси

- <http://portal.rada.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
- <http://kmu.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.
- <http://ccu.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України.
- <http://president.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Президента України.
- <http://www.nau.ua> Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».
- <http://www.osvita.org.ua/> - Освітній портал
- <http://student.pp.ua/load> - Студентський портал України.

Контроль і оцінка результатів навчання

Розподіл балів між формами організації навчального процесу і видами контрольних заходів: поточний контроль – загальна відповідність заявленим компетентностям за результатами лекційних, практичних занять та самостійної роботи – 50 балів (усний контроль: опитування, бесіди, доповіді, повідомлення на задану тему та ін., індивідуальні завдання, розв’язування ситуаційних вправ та ін.); рубіжний контроль (колоквіум у формі тестування) – 10 балів; за показниками наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності – 10 балів, підсумковий контроль, (залік у тестовій формі) – 30 балів. Разом: 100 балів.

Якщо здобувач протягом семестру за підсумками поточного та рубіжного контролів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він до іспиту не допускається. Крім того, обов’язковим при мінімальній кількості балів за підсумками поточного та рубіжного контролів є виконання студентом додаткового завдання з метою добору балів для допущення до підсумкового контролю.

Вид навчальної діяльності

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5
2	Участь у роботі на практичних заняттях	15
3	Виконання самостійної роботи	10
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
4	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5
5	Участь у роботі на практичних заняттях	15
6	Виконання самостійної роботи	10
	Всього за атестацію 2	30
	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою, виконання макетів, виступ на наукових конференціях)	10
	Підсумкове тестування (залік)	30
	Разом	100

Шкала оцінки знань здобувача

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Участь у дискусіях на лекційних та практичних заняттях, виконання контрольних робіт, індивідуальні та групові творчі завдання, тестування	Критерії оцінювання
90-100%	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
73-89%	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
55-72%	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.

35-54%	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
15-34%	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0-15%	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.